

ДИНАМІКА РИНКУ ПРАЦІ МІСТА БІЛА ЦЕРКВА КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Пахомов Ілля,

*старший викладач Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти», м. Біла
Церква, Україна*

Аналіз вітчизняних та зарубіжних досліджень щодо особливостей ринку праці (Т. Березнюк, І. Зошій, В. Кулішов, І. Матійків, Н. Панчук, Н. Шетеля, С. Шевчук та інші) свідчить, що цей процес постійно змінюється відповідно до вимог суспільства [1]. Якщо певна професія чи спеціальність не є актуальною на ринку праці, рівень сформованості професійних компетентностей не буде впливати на професійне становлення особистості. Тому метою нашого дослідження є аналіз динаміки ринку праці м. Біла Церква (Київська область).

Біла Церква має значні можливості для працевлаштування осіб з різними професіями та спеціальностями, бо є найбільшим містом у Київській області, значним економічним, культурним та освітнім центром Київщини, розташованим за 80 км на південь від Києва. Близькість до Києва, зручне транспортне сполучення, розвинута соціально-економічна інфраструктура в поєднанні з природними умовами надають місту значної інвестиційної та туристичної привабливості.

Населення міста складає понад 200 тис. осіб, з них більшість (60%) – працездатного віку, які потребують зайнятості. Рівень їх проявляється під час професійної самореалізації, яку ці особи можуть здійснити на одному з підприємств, організацій та установ міста різної форми власності. Так, у місті є близько 2 тис. малих підприємств, на яких працюють 24 тис. осіб (20% осіб

працевдатного віку) та понад 10 тис. підприємців фізичних осіб (8% осіб працевдатного віку).

Також працевлаштуватися можна застосувати на одному з великих підприємств міста: ПрАТ «Росава», ТОВ «Інтер-ГТВ», ТОВ «Білоцерківський завод Трібо», ПАТ «Білоцерківський завод залізобетонних конструкцій», ТОВ «Білоцерківський домобудівельний комбінат», КП «Білоцерківбуд», ТОВ «Валтекс», ТОВ НВП «БілоцерківМАЗ», ДП «Білоцерківський завод Еталон», ПАТ НВФ «Ферокерам», ТОВ «СП Укрінтерм», ТОВ «Завод пакувального обладнання Термо-Пак», ТДВ «Білоцерківський кар'єр», ПАТ «Білоцерківська книжкова фабрика», ТОВ «Біофарма», ТОВ «Маревен Фуд Європа», ТОВ «Білоцерківський молочний комбінат», ПАТ «Білоцерківський консервний завод», ДП ПАТ «Білоцерківський хлібокомбінат», КП «Білоцерківхлібопродукт», ПАТ «Білоцерківський вантажний авіаційний комплекс (КП БВАК)».

Крім промислових підприємств, можливості працевлаштування є і у державних організаціях та установах різних відомств: органах державної влади та місцевого самоврядування, установах Міністерства оборони України (насамперед у військових частинах), Міністерства юстиції України (управлінні юстиції, РАГСі, виправній колонії та органі пробації), Міністерства внутрішніх справ (органах поліції), Міністерства освіти та науки (25 закладах загальної середньої, 46 – дошкільної, 5 – позашкільної, 6 – вищої, 6 – фахової передвищої та 5 – професійної (професійно-технічної) освіти), Міністерства охорони здоров'я (12 закладах охорони здоров'я), інших міністерств та відомств. Цікаво, що багато органів та установ обласного підпорядкування розташовані саме у Білій Церкві, що дозволяє ставити питання щодо надання місту статусу адміністративного центру Київської області.

Звичайно, така кількість роботодавців створює значну кількість вакансій, на які варто орієнтуватися, обираючи власний шлях формування професійних компетентностей. Згідно інформації Білоцерківської філії

Київського обласного центру станом на 01.10.2024 року роботодавці Білої Церкви проінформували центр зайнятості про наявність понад 2,2 тис. вакансій, що у 5 разів більше, ніж у 2023 році (близько 0,5 тис. вакансій), що становить лише 4% від загальної кількості вакансій по Київській області.

Незначні зміни відбулися також у структурі вакансій: за видами економічної діяльності майже третина їх (28% у 2023 році та 27% у 2024 році) пропонувалася на підприємствах промисловості, значна частина – у системі охорони здоров'я (12% та 8% відповідно), торгівлі (8% та 15%) та на транспорті (6% та 7%). Незначна частина (3% та 5%) вакансій – у сфері державного управління.

У професійному розрізі найбільше вакансій пропонувалося для робітників з обслуговування та експлуатації устаткування та машин (18% у 2023 році та 16% у 2024 році): швачка (6% та 3% відповідно), верстатник (4% та 3%), оператор (2% та 2%), машиніст важкої техніки (1% та 1%), різноробочий (3% та 4%), комплектувальник (1% та 2%) та технолог (1% та 1%).

Значна частка вакансій належать до сфери охорони здоров'я (12% у 2023 році та 10% у 2024 році): лікарі (7% та 5% відповідно), реабілітологи (2% та 2%), медсестри (3% та 3%). Також багато вакансій пропонувалося для кваліфікованих робітників з інструментом (14% у 2023 році та 14% у 2024 році): електрик (4% та 3% відповідно), автослюсар (3% та 2%), слюсар-інструментальник (2% та 2%), токарь (2% та 1%), слюсар-сантехнік (1% та 1%), зварювальник (1% та 3%), столяр (1% та 2%).

Більше ніж вдвічі зросла частка вакансій, які пропонували для працівників сфери торгівлі та послуг (12% у 2023 році та 26% у 2024 році): продавець (4% та 9% відповідно), вантажник (2% та 5%); менеджер з продажу (3% та 6%), кухар (2% та 4%), комірник (1% та 2%). Значна частка вакансій пропонувалося роботодавцями для працівників автотранспорту: водій (6% у 2023 році та 7% у 2024 році), бухгалтерів (2% та 3% відповідно), адміністраторів (1% та 2%) та інженерів (2% та 2%).

Враховуючи, що у місті розташована Білоцерківська виправна колонія, деяка частка вакансій належить працівникам пенітенціарної служби: молодший інспектор відділів нагляду та охорони виправної колонії (3% у 2023 році та 5% у 2024 році). Інші вакансії займали менше 1% від загальної кількості вакансій по місту.

Таким чином, найбільше перспектив отримати роботу є у сфері промисловості, охорони здоров'я, торгівлі та транспорту. Здобути професії та спеціальності, які користуються попитом на ринку праці міста, можна у численних закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти.

Так, у 5 закладах професійної (професійно-технічної) освіти міста здобувачі можуть здобути наступні професії, які допоможуть працевлаштуватися у сфері промислового виробництва (верстатник, електромонтажник, токар, верстатник широкого профілю, електрогазозварник, фрезерувальник, машиніст важкої техніки), будівництва (малляр, штукатур, столяр, муляр, плиточник) та сфері обслуговування (кухар, кондитер, офіціант, бармен, радіомеханік, автоелектрик, слюсар-електрик, автослюсар, водій). Нажаль, професій у сфері торгівлі жоден з закладів професійної (професійно-технічної) освіти міста не надає, хоча частка вакансій продавців, касирів, менеджерів з продажу та торгових представників стрімко зростає (з 7% у 2023 році до 12% у 2024 році).

У 6 закладах фахової передвищої освіти міста бажаючі також можуть здобути професії та спеціальності, які мають відношення до промисловості (технолог легкої промисловості, технолог м'ясо-молочного виробництва, електроенергетик, слюсар-ремонтник, зварювальник, оператор холодильно-компресорних установок), сфери обслуговування (поліграфіст, перукар, кравець, швачка, манікюрник, електромонтер, бухгалтер, автослюсар), сфери охорони здоров'я (медсестра, фельдшер, акушер, зубний технік, молодший ветеринар), сфери освіти (вчитель начальних класів, вихователь закладу дошкільної освіти, викладач образотворчого мистецтва, соціальний

працівник). Нажаль, професій у сфері торгівлі жоден з закладів фахової передвищої освіти міста також не надає.

Менш значні можливості для працевлаштування мають здобувачі вищої освіти. Її можна здобути у 6 закладах вищої освіти міста за спеціальностями: викладач закладу вищої освіти, психолог, менеджер, бібліотекар, архіваріус, юрист, економіст, страховий агент, соціальний працівник, аудитор, агроном, спеціаліст з садово-паркового та лісового господарства, геодезист та землевпорядник, ветеринарний лікар, електроенергетик, технолог харчового виробництва, еколог, гідробіолог, філолог, біотехнолог, маркетолог, ресторатор-готельєр. Нажаль, спеціальностей у сфері торгівлі жоден з закладів вищої освіти міста також не надає.

Таким чином, у місті Біла Церква створені значні можливості для працевлаштування фахівців з різними професіями та спеціальностями у численних державних, комунальних та приватних підприємствах, організаціях та установах різної форми власності, які пропонують бажаним понад 2,2 тис. вакансій, що у 5 разів більше, ніж у 2023 році. Найбільше перспектив отримати роботу є у сфері промисловості, охорони здоров'я, торгівлі та транспорту. Здобути професії та спеціальності, які користуються попитом на ринку праці міста, можна у численних закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти. Нажаль, професій та спеціальностей у сфері торгівлі жоден з закладів освіти міста не надає, що потребує їх створення у найближчі роки.

Література:

1. Kulishov V., Herasymenko Y., Furs O. & Pakhomov I. Labour market of Ukraine and meeting postwar workforce supply market demands. *Economics Ecology Socium*. Vol. 8. No.3. 2024. P. 27-39.

назва установи: Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України

поштова адреса: 09113, м. Біла Церква, вул. Леваневського, б. 52/4

телефон: 0994158040

адреса електронної пошти: rahomov.ilya@ukr.net